

Verhalenschrijver ...

Wil jij wel verhalenschrijver worden? Dan is het wel leuk om eens heel goed naar een mooi voorbeeld te kijken en te zien of het je inspireert.

Hier zie je een verhaaltje van Toon Tellegen. Lees dat eerst aandachtig door.

Het is uit de bundel: Is er dan niemand boos?

Amsterdam/Antwerpen. Em. Querido's Uitgeverij B.V., 2002.

De kreeft klopte op de deur van de muis

'Ja?' zei de muis.

De kreeft stapte naar binnen. Hij had een koffer bij zich, die hij op tafel zette.

'Ik ben de kreeft,' zei hij. 'Wilt u wat boosheid?'

'Boosheid?' vroeg de muis, die de kreeft wel kende.

'Ja,' zei de kreeft korzellig, 'Boosheid. U wilt toch wel eens boos zijn?'

'Ja,' zei de muis. 'Maar als ik boos wil zijn, dan ben ik ook boos. Dat gaat vanzelf.'

'Maar wel altijd met de goede boosheid?' vroeg de kreeft, terwijl hij de muis onderzoekend aankeek.

De muis aarzelde.

'Nee,' zei de kreeft. 'Niet met de goede boosheid dus.'

Hij maakte de koffer open.

'Ik zal u laten zien wat ik allemaal heb.'

Het was een donkere koffer en de kreeft haalde een voor een verschillende soorten boosheid tevoorschijn.

'Staat er wel eens iemand op uw tenen bij het dansen?' vroeg hij.

'Ja,' zei de muis.

'Dan heb ik hier een lichte boosheid, die even snel weer overgaat als hij opkomt,' zei de kreeft. Hij liet een dunne, lichtrode boosheid zien.

'Een hele mooie boosheid,' zei hij.

Hij keek de muis even aan en vroeg: 'Hebt u wel eens iets thuis vergeten als u op reis bent?'

'Ja, heel vaak,' zei de muis. 'Hoe weet u dat?'

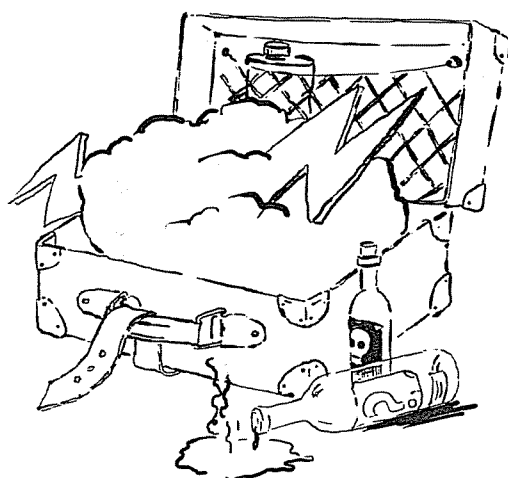
'Dan heb ik hier de ergernis die daarbij pas,' zei de kreeft.

Er kwam een rimpelige, grijze ergernis uit de koffer.

De muis knikte. Het was inderdaad de ergernis die paste bij iets vergeten hebben.

'Ik heb zo'n soort ergernis al,' zei hij.

De kreeft liet ook nog paarse woede zien, een groenachtige kwaadheid en sneeuw-witte razernij.

Verhalenschrijver ...

Onderin de koffer lag iets lichtblauws.

'Wat is dat?' vroeg de muis.

'Dat is geen boosheid,' zei de kreeft. Hij kuchte even. 'Dat is verdriet. Dat verkoop ik niet. Maar omdat u het bent ...'

'Geeft u dat maar,' zei de muis.

'Het is eigenlijk weemoed,' zei de kreeft. 'Het is meer dan verdriet.'

Hij gaf de muis de lichtblauwe, half doorzichtige weemoed, deed de koffer dicht en vertrok weer.

De muis ging voor zijn raam zitten. Hij sloeg de weemoed om zich heen en keek naar de verte.

Het was een warme, windstille ochtend in het begin van de zomer.

'Ach ...' zei de muis en hij zuchtte diep.

1.

Als je van dit huis een schets ging tekenen, zou die er ongeveer zo uitzien:

huis

schets

Alle belangrijke dingen zijn er nog (alle ramen en de deur, het dak, de schoorsteen: alles op dezelfde plaats als bij het origineel), en je ziet het huis ook vanuit dezelfde hoek, maar alle versieringen zijn weggelaten.

Datzelfde kun je ook doen in taal. Je kunt dit verhaal van Toon Tellegen zo navertellen dat alle belangrijke dingen er nog zijn, maar alles wat niet echt nodig is voor de opbouw laat je weg. Zo krijg je de opzet van het verhaal te zien. En net zoals de schets minder lijnen heeft dan de hele tekening, zo heeft jouw 'schets' van dit verhaal ook veel minder woorden.

Verhalenschrijver ...

Eerst zelf proberen, niet meer dan 10 regels!

De belangrijke elementen van dit verhaal, die ook in je samenvatting moeten zitten zijn deze:

- de kreeft wil iets verkopen aan de muis, namelijk soorten boosheid
- de muis wil die niet, want boos worden gaat vanzelf
- de kreeft maakt de muis onzeker: ja maar wordt hij wel op de goede manier boos?
- in de koffer van de kreeft zitten allemaal soorten boosheid. Ze verschillen in kleur en in materiaal
- de muis koopt geen boosheid maar weemoed
- met de weemoed om zich heen geslagen zit hij op een mooie zomerochtend weemoedig voor zijn raampje.

2.

Dit is wel een verhaaltje om over na te denken, niet? Bijvoorbeeld:

Waarom zou je dingen kopen die

- er vanzelf al zijn (want boos worden, dat gebeurt gewoon, daar heeft de muis gelijk in)
- die niet zo prettig zijn om te hebben (de muis is nu weemoedig, maar het is eigenlijk gewoon een mooie zomerochtend)

Verhalenschrijver ...

- die niet verkocht kunnen worden, want ze komen niet los voor van de mens die ze heeft. Het zijn gemoedstoestanden, geen voorwerpen.

Kun je zelf zo nog wat gedachten bedenken?

Dat zijn dan gedachten over wat in het verhaal allemaal als 'gewoon' wordt voorgesteld, terwijl het dat niet is.

Van de andere kant: het is misschien ook wel eens nuttig om na te denken over alle verschillende soorten en nuances van boosheid die er zijn. Misschien is het inderdaad wel waar dat je soms meteen in één soort grote woede schiet, ook bij heel kleine dingen, alleen maar omdat je er nooit over hebt nagedacht dat je op verschillende manieren zou kunnen reageren?

Kun je daar nog wat gedachten bij bedenken?

Dit zijn gedachten over waarom het verhaal in de diepte wél over belangrijke en echte dingen gaat.

3.

Boosheid is een emotie, en emoties kun je niet zien. Tenminste, niet als los ding. Je ziet een emotie door de bewegingen die iemand maakt, door een gezichtsuitdrukking of hoe hard er gesproken wordt.

a. Er komt een ontzettend kwaad reus op je af. Jullie hebben nog geen woord gesproken. Waaraan zie je dat hij ontzettend kwaad is?

- gezicht:
- geluid:
- bewegingen:

b. Je rijdt op je fiets over de spoorwegovergang en nét op dat moment gaan de lampen aan en begint de bel te rinkelen. De spoorbomen gaan omlaag, want er komt een trein aan.

Je schrikt ver-schrik-ke-lijk.

Verhalenschrijver ...

Wat merk je aan jezelf?

- gevoel:
- beweging:
- gezicht:

c. Kun jij het gevoel en de gezichtsuitdrukking en het geluid bedenken bij iemand die de volgende boosheden van de kreeft uitprobeert:

- de rimpelige grijze ergernis
- de dunne, lichtrode boosheid
- de sneeuwwitte razernij

4.

Nu jij! Je hebt op allerlei manieren over het verhaal nagedacht. Kun jij het nu opnieuw, maar ánders schrijven?

Dit keer wordt er vrolijkheid verkocht.

Je laat het hele verhaal hetzelfde, maar je kunt overal kiezen of je iets wilt veranderen zodat het beter past! Veel plezier.

Als je dit een leuk soort opdracht vindt, zou je er ook nog eens over kunnen denken om verdriet te gaan verkopen in het verhaal... of angst, of iets anders...

5.

Een heel nieuw verhaal ...

Nu je zoveel hebt nagedacht over dierenverhalen, vind je het vast ook leuk om er helemaal zelf één te bedenken.

Hier is een beginregel voor je eigen verhaal:

De mol en de eenhoorn zaten aan de rand van de beek te niksen, met hun voeten in het water.

In de verte kwam de kikker aanzwemmen, met achter zich een boot vol ...

(nu jij verder!)

Succes, verhalenschrijver!

